

Alex Hirschi

Ordförande Temagrupp barn och unga

Lena Ekeröth

Processledare Temagrupp barn och unga

Frida Palm

Delregional samordnare av Överenskommelse för barns och ungas hälsa

VÄLKOMNA!

Spridningskonferens gällande
tillämpningsanvisningar i
Göteborgsområdet för
Överenskommelse om samverkan
för barns och ungas hälsa

Spridningskonferens för Tillämpningsanvisningar

- Syftet – varför samlas vi idag?
- Vilka är inbjudna och vilka är här?
- Lite praktisk information

ALLA BARN!
✓ Tidigt
✓ Tydligt
✓ Tillit

Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet

för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa,
som tillsammans med Riktlinje för Samordnad individuell plan (SIP)
ersätter Västbus riktlinjer.

Samverkan för barns och ungas hälsa
Överenskommelse mellan
Västra Götalands kommuner
och Västra Götalandsregionen

**Kommun
och sjukvård**
Samverkan i Göteborgsområdet

Fastställt av Temagrupp Barn och unga
samt Ledningsgrupp för samverkan (LGS)
i december 2021. Giltig till 2023-12-31.
Version 1.1: Uppdat. länkar 2022-06-20.

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet

I Göteborgsområdet samverkar Västra Götalandsregionen, Göteborgs Stad, Härryda kommun, Mölndal stad, Partille kommun och Öckerö kommun.

Agenda 7 oktober

Spridningskonferens kl. 9-12, inkl. fikapaus

- **Inledning och information**
 - Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och Göteborgsområdets tillämpningsanvisningar för denna överenskommelse
 - Återblick senaste spridningskonferensen i maj 2022
 - Dagens tema: [Tidiga insatser](#)
- **Panelsamtal**
 - Olika perspektiv på tidiga insatser. Vad gör tidiga insatser i samverkan för skillnad för barn och unga?
- **Paus med frukt, kaffe och te klockan 10:10-10:40**
- **Dialog utifrån temat tidiga insatser**
 - Vid borden diskutera och dokumentera frågor som ställs till deltagarna
- **Gemensam reflektion och mötesavslutning**
 - Avslutande reflektion
 - Nästa steg
- **Eftermingel och lunch till självkostnadspris för de som önskar**

Temagrupp barn och ungas mål: Barn och unga ska lyckas i skolan!

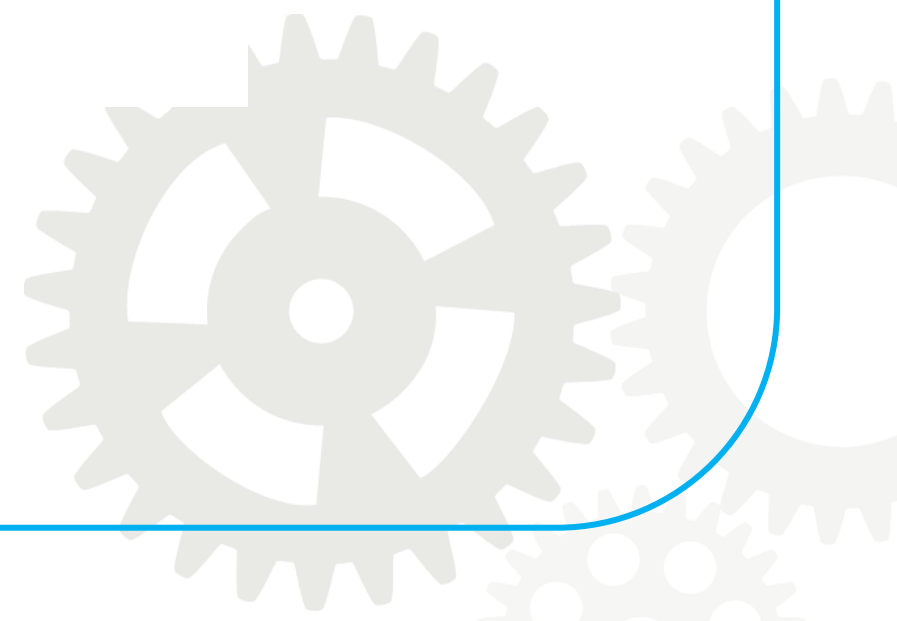
Samverkansplattform

Familje-
centrerat
arbetssätt
som grund

SIP som
verktyg, stöd
och struktur

Barn-
rättsperspektivet
genomsyrar
samverkan

- Samverkansplanen
- Handlingsplanen
- Referensgrupp
brukarorganisationer
- Processledare

Bordspresentation – presentera er för varandra

Agenda 7 oktober

Spridningskonferens kl. 9-12, inkl. fikapaus

- **Inledning och information**

- Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och Göteborgsområdets tillämpningsanvisningar för denna överenskommelse
- Återblick senaste spridningskonferensen i maj 2022
- Dagens tema: [Tidiga insatser](#)

- **Panelsamtal**

- Olika perspektiv på tidiga insatser. Vad gör tidiga insatser i samverkan för skillnad för barn och unga?

- **Paus med frukt, kaffe och te klockan 10:10-10:40**

- **Dialog utifrån temat tidiga insatser**

- Vid borden diskutera och dokumentera frågor som ställs till deltagarna

- **Gemensam reflektion och mötesavslutning**

- Avslutande reflektion
- Nästa steg

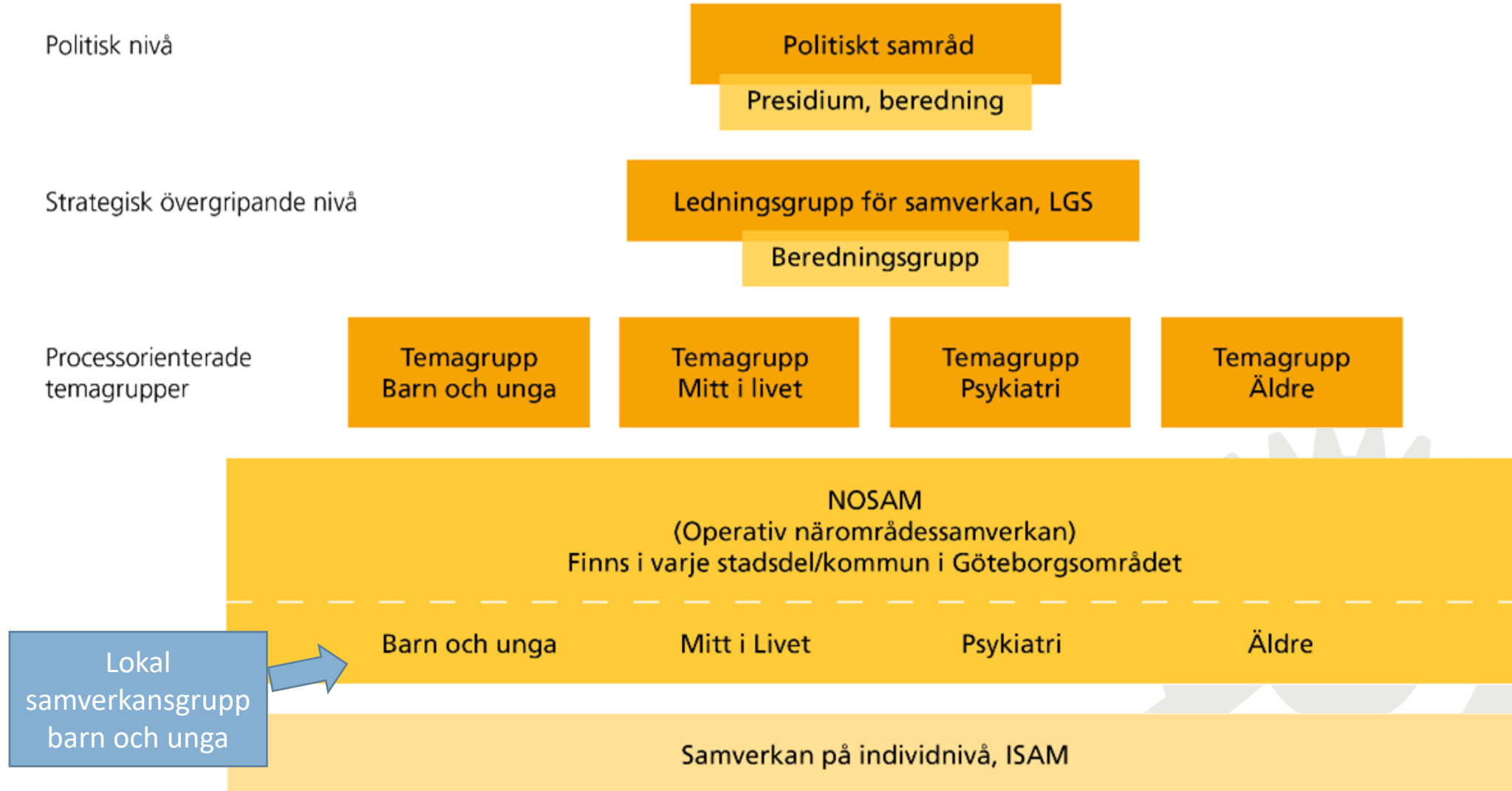
- **Eftermingel och lunch till självkostnadspris för de som önskar**

Kommun och sjukvård – Samverkan i Göteborgsområdet

Göteborgsområdet=Partille, Härryda, Mölndal, Göteborg, Öckerö och Västra Götalandsregionen

UTJÄMNA SKILLNADER I HÄLSA

Temagrupp barn och ungas referensgrupp för brukarorganisationer

Stärka arbetet för barn och unga genom brukarperspektiv

[Referensgrupp brukarorganisationer - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](http://Referensgrupp_brukarorganisationer_-_Samverkan_i_Goteborgsomradet_(vardsamverkan.se))

- Ca 4 möten/år
- Informationsutbyte – aktuella frågor
- Synpunkter på temagruppens handlingsplan mm.
- Inbjudan till arbetsgrupper
- Identifiera områden för samverkan och utveckling utifrån ett brukarperspektiv.

FUB

Autism- och Asbergerföreningen
Barnrättsorganisationen BRIS
NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa)
Unga rörelsehindrade
Barnrättsorganisationen Maskrosbarn
Barncancercentrum

Lite historik...

Västbus har gått före!

- Väl känt
- Etablerat
- Uppbyggd samverkansstruktur
- Inkluderat SIP för barn och unga

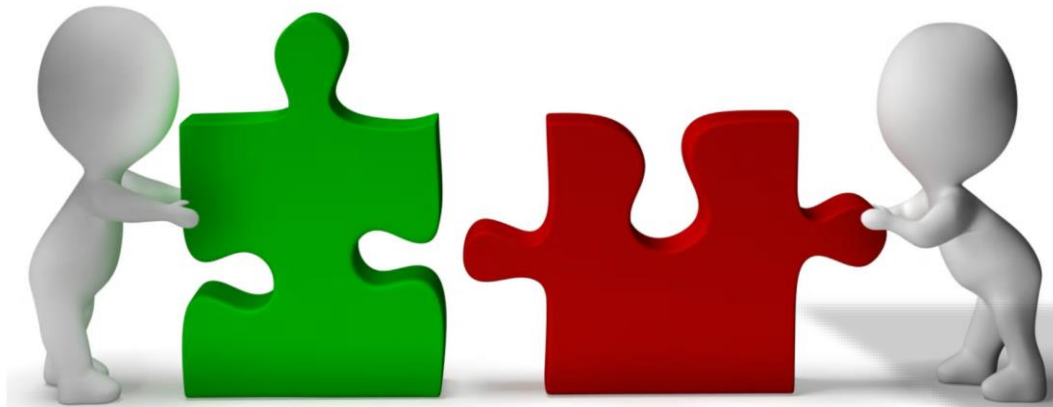

Nu när Västbus är borta – vad gäller nu?

Ny överenskommelse om
samverkan för barns och ungas
hälsa
+ Riktlinje för SIP

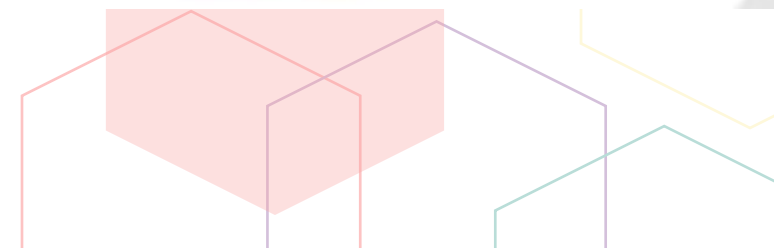
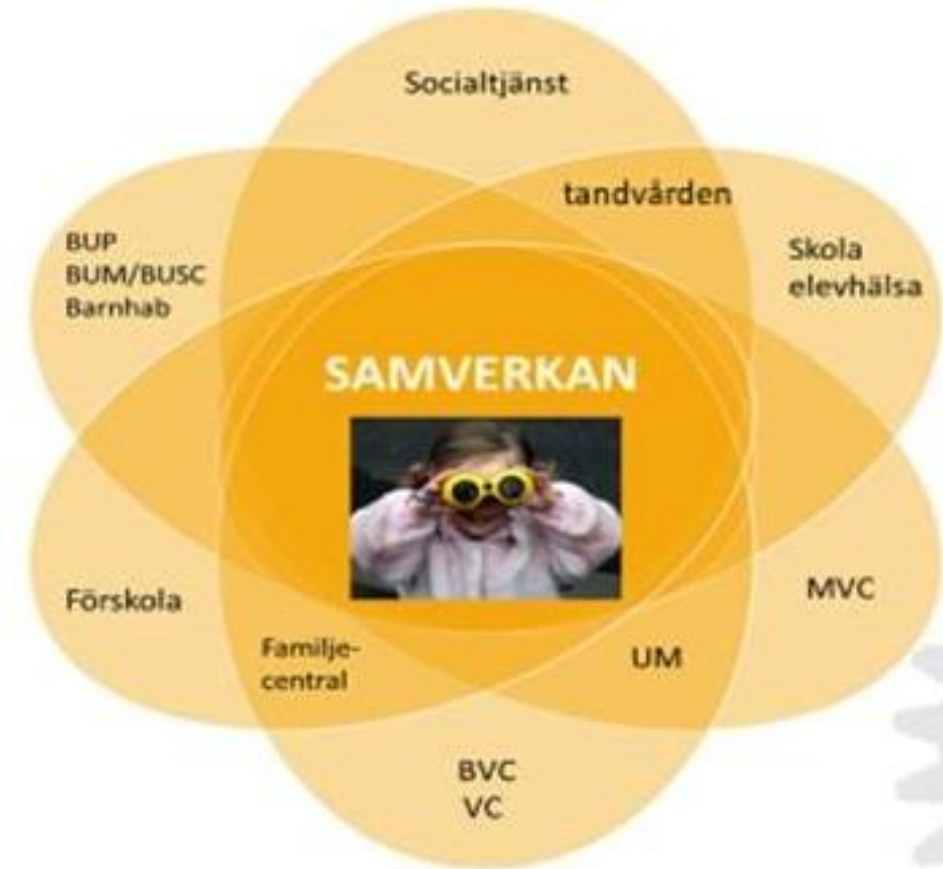
[Länk: Överenskommelse samverkan barns och ungas hälsa](#)

[Länk: Riktlinje för SIP](#)

Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa

Målgrupp: Alla barn och unga 0-20 år som behöver samordnade insatser och tvärprofessionell kompetens från olika verksamheter inom Västra Götalandsregionen (VGR) och kommunerna.

Tydliggör: skola/förskolans roll som likställd samverkanspart

Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet gäller för överenskommelsen om samverkan kring barns och ungas hälsa

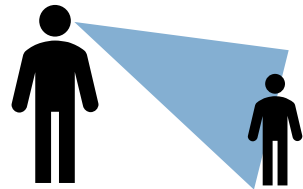

- **Utgångspunkt, riktning och fokus** för samverkansarbetet i Göteborgsområdet
- **Barnkonventionen styr** samverkan
- **Målet** är att intentionerna ska verkställas nära barnen.

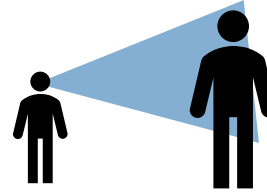

Definitioner

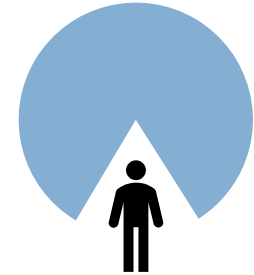
Barnets
bästa

Barnperspektiv
Vuxens perspektiv
på barn, samhällets
syn på barn

Barnets perspektiv
Det individuella barnets
perspektiv, delaktigheten

Barnrättsperspektiv
Att se på en fråga utifrån
de rättigheter barnet har
enligt barnkonventionen

Innehåll

Tillämpningsanvisningarna följer uppdrag definierade i överenskommelsen för barn och unga, genom färgkodade avsnitt:

- 1. Struktur för samverkan** – uppdragsbeskrivning för samverkansgrupper, uppdrag om att samverka på individnivå enligt SIP-riktlinjen.
- 2. Tidiga insatser** – uppdrag om att utveckla arbetet med tidiga insatser, inkluderat familjecentrerat arbetssätt.
- 3. Delaktighet** – uppdrag om att utveckla arbetet med att låta barn bli delaktiga ur ett barnrättsperspektiv.
- 4. Samverkan för barn och unga placerade i samhällsvård** – uppdrag för utsedda verksamheter om att säkra hälso-och sjukvård, tandvård och skolgång för målgruppen.

Gemensamma utvecklingsområden anges. Sist finns begreppslista och länklista.

[LÄNK till Tillämpningsanvisningarna](#)

Tillämpningsanvisningar i Göteborgsområdet

för Överenskommelse om Samverkan för barns och ungas hälsa, som tillsammans med Riktlinje för Samordnad individuell plan (SIP) ersätter Västbus riktlinjer.

Kommun
och sjukvård
Samverkan i Göteborgsområdet

Fastställt av Temagrupp Barn och unga samt Ledningsgrupp för samverkan (LGS) i december 2021. Giltig till 2023-12-31.
Version 1.1: Uppdat. länkar 2022-06-20.

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet

I Göteborgsområdet samverkar Västra Götalandsregionen, Göteborgs Stad, Härryda kommun, Mölndal stad, Partille kommun och Öckerö kommun.

Spridningskonferenser för tillämpningsanvisningarna

Avsnitt 1: Ledningsstruktur för samverkan

13 maj 2022

Avsnitt 2: Tidiga insatser

7 oktober 2022

Avsnitt 3: Delaktighet

Våren 2023

Avsnitt 4: Barn och unga placerade i samhällsvård

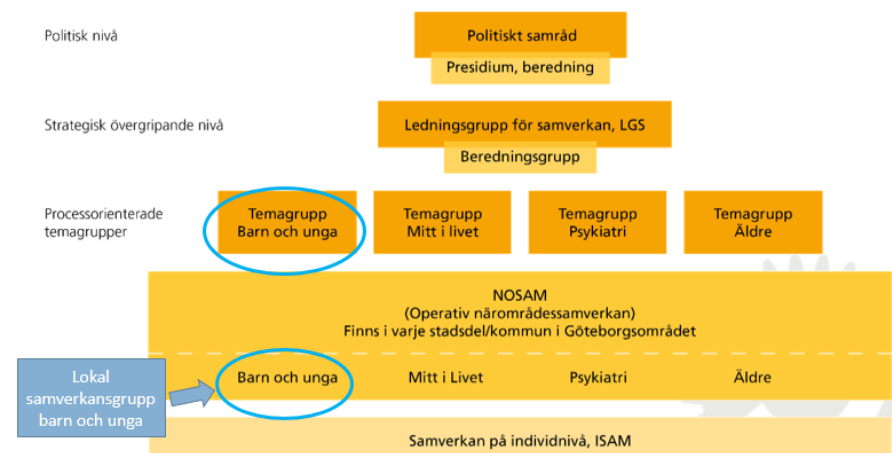
Hösten 2023

Återblick på spridningskonferensen 13 maj 2022 med tema Ledningsstruktur i samverkan

Fråga för gruppdialogen: *Vad har barn och ungdomar för nytta av att vi samverkar kontinuerligt i en vårdssamverkanstruktur?*

”Genom samverkan på ledningsnivå sprider vi kunskap om varandras verksamheter och hittar smidiga och nära vägar för att enkelt komma i kontakt med varandra, att kunna trygga familjer och hänvisa dem”

Vad blir mitt nästa steg?

- Behöver sätta mig in i tillämpningsanvisningarna för att börja tillämpa
- Uppmärksamma det här på NOSAM

Vad tar du med dig från dagen?

- Jobba för handling och spridning och inte bara lägesrundor
- Bra exempel samverkan i Angered

Dokumentation och presentation från senaste spridningskonferensen 13 maj 2022 finns publicerad på vår hemsida:

[Presentation från Temagrupp barn och ungas Spridningskonferens - Samverkan i Göteborgsområdet \(vardsamverkan.se\)](https://vardsamverkan.se)

Tidiga insatser

Tidiga, samordnade insatser ska motverka ohälsa senare i livet

TIDIGA INSATSER

Uppdrag: Öka barn och unga: Behov av stöd, vård och behandling för barn och unga ska fånga upp tidigt och effektivt. Tidiga, samordnade och väl behövda insatser ska motverka andra och komplexa problem senare i livet. Inga barn eller ungdomar ska falla mellan störlinorna.

Tidiga, samordnade insatser ska motverka ohälsa senare i livet

Tidiga samordnade insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa är ett prioriterat fokusområde i styrplanen för vårdansvar i Göteborgsregionen. Samtidigt som 2023 i Hälsoinsatserplan, psykisk hälsa i Västra Götalands är särskilt viktig för tidiga insatser som förebyggande och förstärkande arbete för barn och unga. Tidsgrupp Barn och unga har som mål att barn ska lyckas i skolan, eftersom det är en av de viktigaste hälsotrenderna för barn och unga. Att i samverkan ska förebyggande insatser för barn och unga utvecklas i skolan - med fullständiga studier - är därför ett viktigt hälsomålsområde och förväntade arbete för samtliga parter inom vårdansvar, och som ökar barnets förväntningar att klara framtida krav och utmaningar i livet. I kvalitetsmålen för hälso- och sjukvårdssystemet med livets 40 kommuner för likvärdigt och tryggt arbete med tidiga insatser ges hälsoinsatser på kort och lång sikt och är även kommunövergripande. Se även kvalitetsmålen för hälsomålsområdet, på sidan 12.

► [Länk till Tidsgrupp Barn och ungas hemsida, kring Tidiga insatser](#)

Fånga upp tidigt och stötta

Alla verksamheter, både riktade till barn och till vuxna, är ansvar för tidiga insatser. Att arbeta med tidiga insatser innebär att vi agerar på tidigt identifierade problem, på individnivå - när vi ser att någon behöver stöd. För barn och unga är tiden dyrbar. Vi ska inte Redan då barn bär på svår smärta kan det behövas stöd och tidiga insatser riktade till det utsatta barnets föräldrar.

Ägna tidigt i ålder och väl tidiga signaler om stödbehov - skapa upp barn och unga tidigt och stötta. Det kan handla om att väga ta kontakt med barnet eller familjen. Det kan innebära att samverka med redan etablerade professionella kontakter som familjen har eller att identifiera behov från annan verksamhet och stötta familjen i att etablera en ny kontakt där. Samverka med hjälp av SIP-verktyget (samordnad individuell planering). Det handlar om att ta professionell över på allvar och reagera på tidiga signaler om stöd- eller hjälpbehov avseende barnets ålder.

Strukturerad samverkan är en förutsättning för att kunna arbeta praktiskt med tidiga insatser. Vi behöver lära känna varandra och varandras uppdrag, bygga tillit mellan oss och skapa tydliga kontaktvägar. Samverkanssystemet i den delregionala ledningsstrukturen för samverkan för barn och unga hälsa har detta som viktigt uppdrag. Läs mer i kapitlet *Struktur för samverkan*.

Vänta inte!

Tidigt i ålder

Tidiga signaler

12

► [Webbplatsen Familjeorienterat arbete](#)

Ta professionell över på allvar

Barn har rättigheter även som anhöriga, det är bland annat inskrivet i hälso- och sjukvårdslagen. De människor som våra verksamheter möter kan ha barn/unga i sin direkta närhet som själv påverkas och som kan behöva egen stöd på grund av situationen, vilket vi ska arbeta för att de får. Se länkar till mer information i länklistan längst bak i detta dokument.

Redan under graviditeten kan medelstora känna oro för ett väntat barn utifrån föräldrarnas eller önskad situation, hälsa eller utveckling till ett väntat barn. Det kan behövas stödinsatser under graviditeten både från kommun och region enligt den nya lagstiftningen om rådgivning för väntade barn. Efter enligt den lokala rådgivningen för samverkan för gravida kvinnor med skadligt bruk, samt dessa kvinnor uppföljda barn.

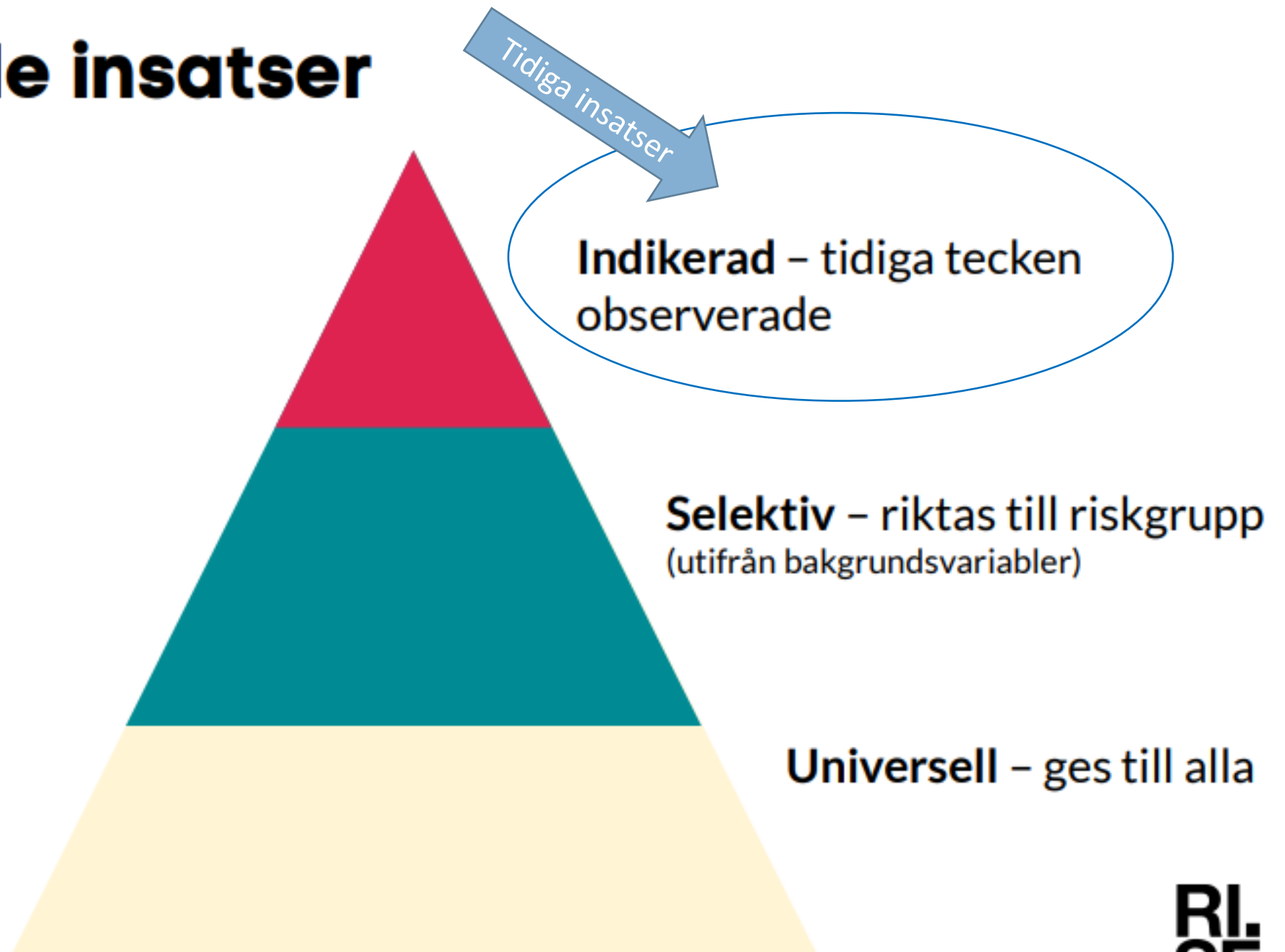
Vi har alla ansvar att tidiga och skydda barn som riskerar att fara illa. Anmälningspliktigheten vid misstanke om att barn far illa enligt socialtjänstlagen handlar om att skydda barnet och att stötta föräldrar. Se också samverkan som ett verktyg för att hjälpa barnet och familjen vidare och som en möjlighet att öppna för samverkan.

Förslagen visar att ett barn som beivrar brott löper ökad risk för att drabbas av fysisk och psykisk ohälsa på både kort och lång sikt. Berörda personer är ett nytt lagstadgat brott som vi behöver vara uppmärksamma på i vårt arbete. Läs om brottet [här](#).

*Se Ök barn och unga 2023

13

Förebyggande insatser – olika nivåer

Risk- och skyddsfaktorer för barn och unga – vad vet vi och vad kan göras med kunskapen?

Magnus Johansson

RISE rapport 2022:34

Social&Health Impact Center [OSF](#)

[RISE LST RS-faktorer rapport](#)

Hur jobbar vi med tidiga insatser?

Arenor för tidiga insatser

➤ Reagera och agera tidigt

- När stöd behövs
- Ta professionell oro på allvar
- Våga fråga – ta hand om svaret

➤ Samverka med hjälp av SIP-verktyget

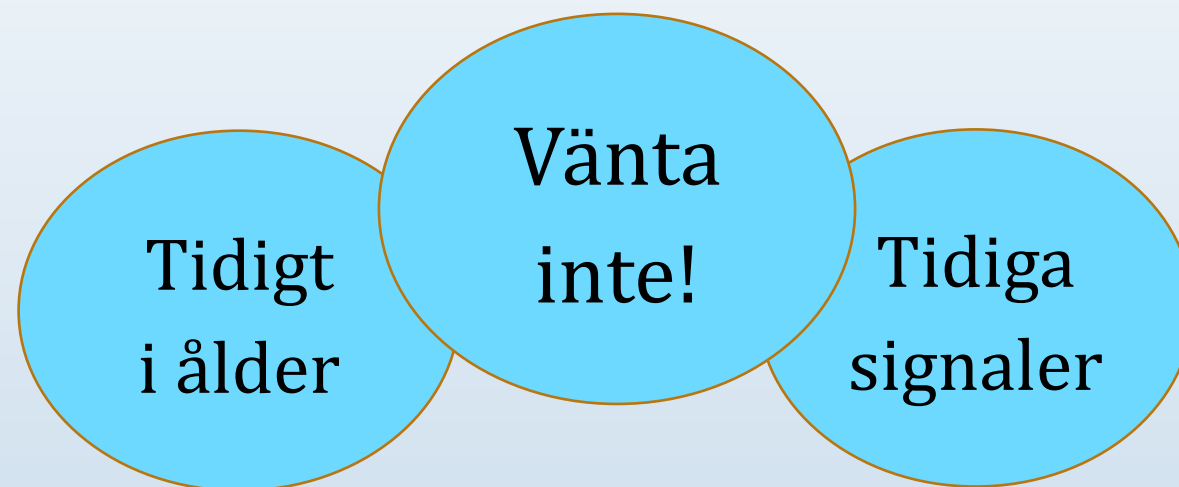
- Initiera, följ upp
- Det finns olika **SIP-nivåer** där vi kan arbeta med SIP-processen i ett tidigt stadie
- SIP för barn i magen!
Se [Länsgemensam riktlinje vid oro för väntat barn i Västra Götaland](#)

➤ Arbeta familjecentrerat

- Bemöt barn och deras familjer utifrån deras levnadsvillkor
- Förbättra uppväxtvillkor för barn genom att stärka familjen
- Att arbeta med föräldrastöd innebär tidiga insatser för barn
- Alltid kommit rätt med sin fråga – släpp inte stafettpinnen!

Tidiga insatser – nyckelord

- Barnets bästa
- Samverkan
- Våga kontakt och stötta

Agenda 7 oktober

Spridningskonferens kl. 9-12, inkl. fikapaus

- **Inledning och information**
 - Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och Göteborgsområdets tillämpningsanvisningar för denna överenskommelse
 - Återblick senaste spridningskonferensen i maj 2022
 - Dagens tema: Tidiga insatser
- **Panelsamtal**
 - Olika perspektiv på tidiga insatser. Vad gör tidiga insatser i samverkan för skillnad för barn och unga?
- **Paus med frukt, kaffe och te klockan 10:10-10:40**
- **Dialog utifrån temat tidiga insatser**
 - Vid borden diskutera och dokumentera frågor som ställs till deltagarna
- **Gemensam reflektion och mötesavslutning**
 - Avslutande reflektion
 - Nästa steg
- **Eftermingel och lunch till självkostnadspris för de som önskar**

**Paus till
klockan 10:40**

Agenda 7 oktober

Spridningskonferens kl. 9-12, inkl. fikapaus

- **Inledning och information**
 - Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och Göteborgsområdets tillämpningsanvisningar för denna överenskommelse
 - Återblick senaste spridningskonferensen i maj 2022
 - Dagens tema: Tidiga insatser
- **Panel samtal**
 - Olika perspektiv på tidiga insatser. Vad gör tidiga insatser i samverkan för skillnad för barn och unga?
- **Paus med frukt, kaffe och te klockan 10:10-10:40**
- **Dialog utifrån temat tidiga insatser**
 - Vid borden diskutera och dokumentera frågor som ställs till deltagarna
- **Gemensam reflektion och mötesavslutning**
 - Avslutande reflektion
 - Nästa steg
- **Eftermiddag och lunch till självkostnadspris för de som önskar**

Gruppdialog vid borden utifrån temat: Tidiga insatser i samverkan

Samtalsregler:

- Se till att alla kommer till tals och ta med er ödmjukhet in i samtalen
- Utse en person som dokumenterar er dialog på pappret med frågorna på era bord
- Resultatet av dessa dialoger har deltagarna själva ansvar för att hantera/ta vidare om ni så önskar

Dialogfrågor:

1. *Utifrån det ni fick höra i panelsamtalet: var det något som togs upp där som kan komma att påverka ert kommande arbete?*
2. *Hur upptäcker jag tidiga signaler? Vad kan jag göra då?*
3. *Vad behöver jag för att kunna arbeta med tidiga insatser i samverkan utifrån barnets bästa?*

Bensträckare!

Fortsatt gruppdialog vid borden på temat: Tidiga insatser i samverkan

Samtalsregler:

- Se till att alla kommer till tals och ta med er ödmjukhet in i samtalen
- Utse en person som dokumenterar er dialog på pappret med frågorna på era bord
- Resultatet av dessa dialoger har deltagarna själva ansvar för att hantera/ta vidare om ni så önskar

Dialogfrågor:

1. *Utifrån det ni fick höra i panelsamtalet: var det något som togs upp där som kan komma att påverka ert kommande arbete?*
2. *Hur upptäcker jag tidiga signaler? Vad kan jag göra då?*
3. *Vad behöver jag för att kunna arbeta med tidiga insatser i samverkan utifrån barnets bästa?*

Laget runt vid borden:

Vad har du lärt dig idag?

5 minuter för allas röster

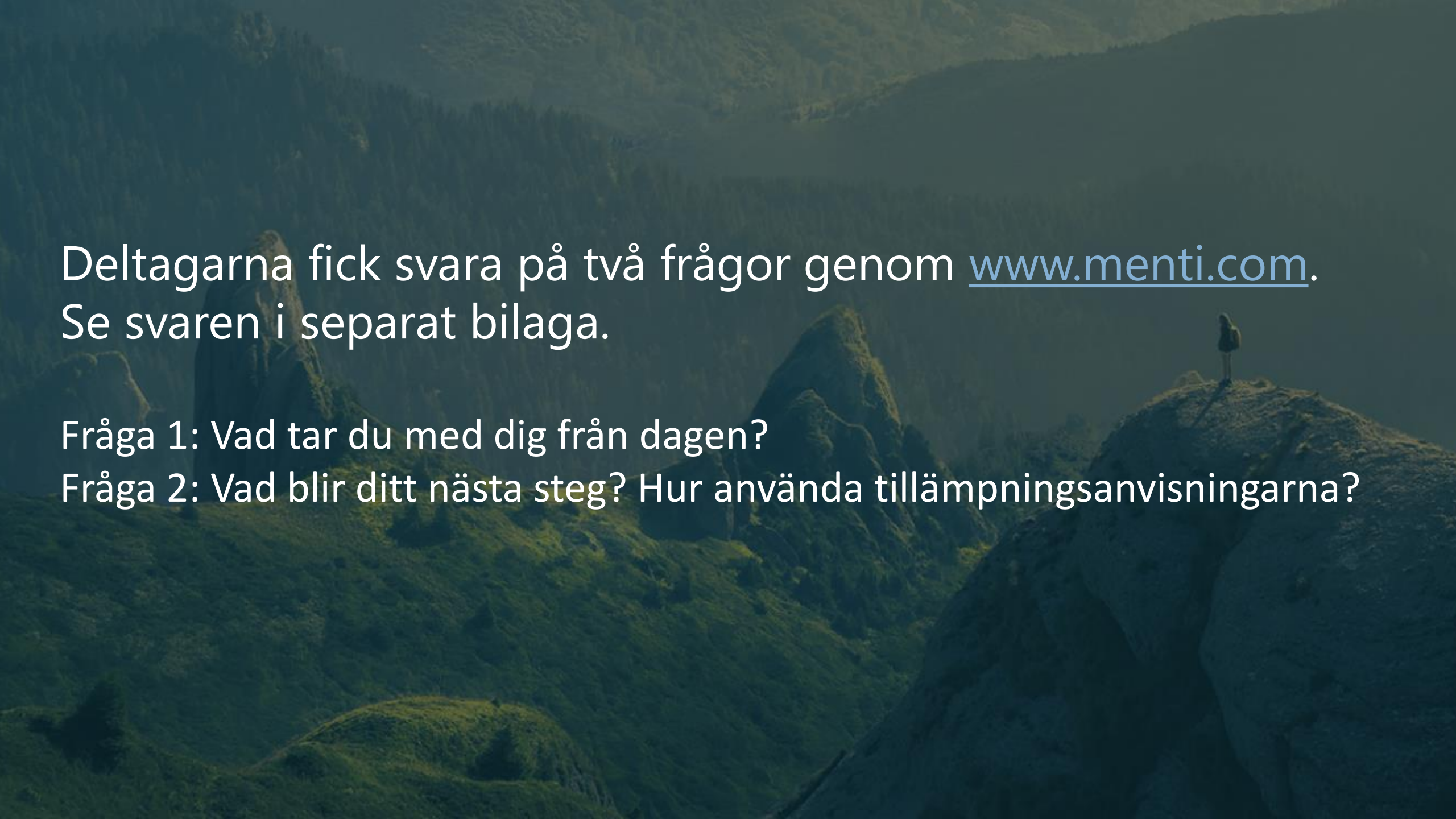

Agenda 7 oktober

Spridningskonferens kl. 9-12, inkl. fikapaus

- **Inledning och information**
 - Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och Göteborgsområdets tillämpningsanvisningar för denna överenskommelse
 - Återblick senaste spridningskonferensen i maj 2022
 - Dagens tema: Tidiga insatser
- **Panelsamtal**
 - Olika perspektiv på tidiga insatser. Vad gör tidiga insatser i samverkan för skillnad för barn och unga?
- **Paus med frukt, kaffe och te klockan 10:10-10:40**
- **Dialog utifrån temat tidiga insatser**
 - Vid borden diskutera och dokumentera frågor som ställs till deltagarna
- **Gemensam reflektion och mötesavslutning**
 - Avslutande reflektion
 - Nästa steg
- **Eftermingel och lunch till självkostnadspris för de som önskar**

A person is standing on a rocky peak in a mountainous landscape. The background shows rolling hills and mountains under a hazy sky. The text is overlaid on the left side of the image.

Deltagarna fick svara på två frågor genom www.menti.com.
Se svaren i separat bilaga.

Fråga 1: Vad tar du med dig från dagen?

Fråga 2: Vad blir ditt nästa steg? Hur använda tillämpningsanvisningarna?

Tack för idag!

Håll utkik på hemsidan efter save the date till nästkommande spridningskonferenser år 2023! Varmt välkomna!

www.vardsamverkan.se/goteborgsomradet-tg-barnochunga

Påverka konferenserna genom att besvara vår utvärdering som du får till din mailbox inom kort.

Läs, använd och sprid
Tillämpningsanvisningarna!

[Länk till Tillämpningsanvisningarna](#)

Agenda 7 oktober

Spridningskonferens kl. 9-12, inkl. fikapaus

- **Inledning och information**
 - Överenskommelsen om samverkan för barns och ungas hälsa, och Göteborgsregionens tillämpningsanvisningar för denna överenskommelse
 - Återblick senaste spridningskonferensen i maj 2022
 - Dagens tema: Tidiga insatser
- **Panel samtal**
 - Olika perspektiv på tidiga insatser. Vad gör tidiga insatser i samverkan för skillnad för barn och unga?
- **Paus med frukt, kaffe och te klockan 10:10-10:40**
- **Dialog utifrån temat tidiga insatser**
 - Vid borden diskutera och dokumentera frågor som ställs till deltagarna
- **Gemensam reflektion och mötesavslutning**
 - Avslutande reflektion
 - Nästa steg
- **Eftermiddag och lunch till självkostnadspris för de som önskar**

